

Uchwała Nr 20.285.2025
Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Warszawie
z dnia 2 września 2025 r.

w sprawie orzeczenia nieważności uchwały Nr 103/XIV/2025 Rady Gminy Nowy Duninów z dnia 14 sierpnia 2025 r. zmieniającej Uchwałę Nr 99/XIII/2025 Rady Gminy Nowy Duninów z dnia 23 czerwca 2025 r. w sprawie zasad udzielania dotacji celowych na zadania z zakresu ochrony środowiska na dofinansowanie kosztów budowy przyłączy do sieci kanalizacyjnej

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2025 r. poz. 1153) oraz art. 18 ust. 1 pkt 1 w związku z art. 11 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2025 r. poz. 7), **Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Warszawie uchwala, co następuje:**

§ 1

Orzeka o nieważności uchwały Nr 103/XIV/2025 Rady Gminy Nowy Duninów z dnia 14 sierpnia 2025 r. zmieniającej Uchwałę Nr 99/XIII/2025 Rady Gminy Nowy Duninów z dnia 23 czerwca 2025 r. w sprawie zasad udzielania dotacji celowych na zadania z zakresu ochrony środowiska na dofinansowanie kosztów budowy przyłączy do sieci kanalizacyjnej, z powodu istotnego naruszenia art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej w związku z art. 403 ust. 5 pkt 3 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2025 r. poz. 647 z późn. zm.).

§ 2

Na niniejszą uchwałę służy Gminie Nowy Duninów skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie, w terminie 30 dni od dnia jej doręczenia, za pośrednictwem Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Warszawie.

Uzasadnienie

W dniu 14 sierpnia 2025 r. do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Warszawie wpłynęła uchwała Nr 103/XIV/2025 Rady Gminy Nowy Duninów z dnia 14 sierpnia 2025 r. zmieniająca Uchwałę Nr 99/XIII/2025 Rady Gminy Nowy Duninów z dnia 23 czerwca 2025 r. w sprawie zasad udzielania dotacji celowych na zadania z zakresu ochrony środowiska na dofinansowanie kosztów budowy przyłączy do sieci kanalizacyjnej. Zgodnie z art. 11 ust. 1 pkt 4 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych, ww. uchwała podlega nadzorowi Regionalnej Izby Obrachunkowej w Warszawie.

Badając przedmiotową uchwałę, Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Warszawie ustaliło i zważyło, co następuje.

Badaną uchwałą Rada Gminy Nowy Duninów dokonała zmiany treści § 6 ust. 4 uchwały Nr 99/XIII/2025 Rady Gminy Nowy Duninów z dnia 23 czerwca 2025 r. w sprawie zasad udzielania dotacji celowych na zadania z zakresu ochrony środowiska na dofinansowanie kosztów budowy przyłączy do sieci kanalizacyjnej w ten sposób, że skróciła termin składania wniosków o przyznanie dotacji w roku 2025 z 30.10.2025 r. do 31.08.2025 r.

Zgodnie z art. 403 ust. 5 pkt 3 ustawy Prawo ochrony środowiska, organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego, w drodze uchwały, określa zasady udzielania dotacji celowej, o której mowa w ust. 4 ww. ustawy, obejmujące m. in. tryb postępowania w sprawie udzielania dotacji celowej. W ocenie Kolegium Izby wyznaczenie terminu składania wniosków o przyznanie dotacji mieści się w trybie postępowania w sprawie udzielania dotacji, więc jego określenie należy do kompetencji organu stanowiącego. Jak wskazał

NSA w wyroku z dnia 12 maja 2010 r. I OSK 672/10, cyt. „stwierdzenie »tryb udzielania« ma (...) znaczenie techniczne i dotyczy wymagań formalnych, jakich powinny dopełnić podmioty ubiegające się o dotacje (...)”.

Kolegium Izby ustaliło, że przedmiotowa uchwała, podjęta w dniu 14 sierpnia 2025 r., została ogłoszona w Dzienniku Urzędowym Województwa Mazowieckiego w dniu 20 sierpnia 2025 r. pod pozycją 7399. W związku z powyższym, zgodnie z art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1461) oraz § 4 badanej uchwały, uchwała ta wejdzie w życie w dniu 4 września 2025 r. Zatem zapis § 6 ust. 4 zmieniony § 1 badanej uchwały pozostaje w kolizji z terminem wejścia w życie badanej uchwały, ponieważ data końcowa składania wniosków o dotację jest wcześniejsza niż data wejścia w życie badanej uchwały.

Kolegium Izby zwraca uwagę, że nie jest możliwe wywiązanie się wnioskodawcy z nałożonego na niego obowiązku w zakresie terminowego złożenia wniosku, ponieważ przepis nakładający ten obowiązek wejdzie w życie później niż data, którą wskazał organ stanowiący w § 1 badanej uchwały.

W powyższym zakresie doszło do nadania mocy wstecznej przepisom i tym samym do naruszenia zasady *lex retro non agit*.

Jak wskazano w orzecznictwie sądów administracyjnych, wsteczna moc prawa może dotyczyć ewentualnie tylko przyznania praw (tak: wyrok NSA z dnia 19 listopada 2010 r. II FSK 1272/09). W badanej uchwale, skracając termin do złożenia wniosku o dotację, pozbawiono ewentualnych beneficjentów dotacji prawa do złożenia wniosku o dotację po 31 sierpnia 2025 r.

W ocenie Kolegium Izby zapis § 6 ust. 4 uchwały Nr 99/XIII/2025 Rady Gminy Nowy Duninów z dnia 23 czerwca 2025 r. zmieniony § 1 badanej uchwały, w sposób istotny narusza art. 2 Konstytucji RP i wynikające z niego zasady zaufania obywateli do państwa, praworządności i przyzwoitej legislacji. Trybunał Konstytucyjny wielokrotnie zajmował stanowisko, że zasada demokratycznego państwa prawnego znajduje swoje rozwinięcie nie tylko w zakazie ustanawiania z mocą wsteczną niekorzystnych dla obywatela unormowań, ale także w nakazie zachowania *vacatio legis* przy wprowadzaniu nowych unormowań w życie. Wymagania te uzupełniają się wzajemnie, stanowiąc przejaw zasady pewności prawa i zasady zaufania obywateli do państwa i stanowionego przez nie prawa (tak: wyrok TK z dnia 11 sierpnia 2016 r. K 39/16).

Mając powyższe na uwadze, Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Warszawie orzekło, jak w sentencji uchwały.

Przewodniczący

Wojciech Tarnowski